

Natis 12.000. Stajerc stane za celo leto samo 60 krajcarjev.

ništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

izhaja vsaki drugi petek,
s izjemo dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

ni se ne vračajo in se morajo
do ponedeljka pred izdajo do-
bitne številke vpslati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

16.

V Ptuj v nedeljo dne 11. avgusta 1901.

II. letnik.

Kdo je veleizdajalec!

„Slov. Gospodar“ prizadeva si na vso
moč, da bi ubogega „Štajerca“ pri slo-
venskem kmetu očrnil. Kakor se kača
na svoje žrtve suče in zvija, da bi prišla
do njega in zamogla ugrizniti, tako zvija se
„Gospodar“ in laže in brizga svoj
pripet, z namenom nam škodovati. V svoji
najzadnji številki pisal je celó sledeče:

To so vsenemški nameni, in večina spodnješta-
tarskih Nemcev spada k vsenemški stranki. „Štajerc“
številka te može kot svetnike in mnogi Slovenci, ki
so katoliške vere in ki so avstrijski državljani, mu
prijetejo. Pač pa si upa „Štajerc“ napadati in hujs-
kati proti slovenskim stanovom, ki so vedno bili vdani
katoliški veri in avstrijskemu cesarju. Ali je to po-
stojno? Ali sme tako pisati list, ki se hoče imenovati
„Gospodar“ slovenskega ljudstva? Dobri Slovenci pa
so vedno ostali nasprotniki vsenemških namenov,
in mi smo katoliškega in avstrijskega mišljenja.

Staro kresalo.

(Konec.)

Zjutraj pridejo kralj in kraljica, stara hofdama
in oficirji, da bi videli, kje je bila princezinja.

„Kje je!“ pravi kralj, ko je zagledal prva vrata
hodnika.

„Ne, tam je, ljubi moj mož!“ pravi kraljica, ko
je zagledala druga vrata zaznamovana s križem.

„Ali tu je eden in tam eden!“ pravijo vsi; ka-
kaj ozrejo, tam so bili križi na vratih. Sedaj so
pogledali, da jim vse iskanje ne pomaga nič.

Kraljica pa je bila izredno modra gospa, ki je
vedela več, kakor hruške peč. Vzela je svoje velike
škarije, odrezala velik kos židanega blaga in na-
del nizek mošnjiček; tega je napolnila s finim
črnim grisolom, ga je privezala princezinji na hrbet,
da je bilo to storjeno, je naredila na mošnjičku
kroknjico, tako, da se bo gris ves čas izsipaval
pot kamor bode princezinja šla. Ponoči pri-
šel pes zopet po princezinjo in jo odnesel k vojaku,

Revše malopridno, ki je te vrste zapi-
salo, hoče kmeta nalagati, da smo mi so-
vražniki našega cesarja, sovražniki Avstri-
je in sovražniki katoliške vere, ker da
Vsenemcem, pristašem Šönererja pritrjujemo
in jih hvalimo! O ti lažnjivi pes! kje in kedaj
smo mi to storili? kedaj smo mi spošto-
vanje do našega ljubljenege cesarja oskru-
nili, kedaj smo razžalili Avstrijo in kedaj
katoliško vero obrekovali?! Vsak bralec
„Štajerca“ nam bo zamogel na to vprašanje
dati odgovor. Vsak nam bode pritrdil, da
mi našega cesarja, našo Avstrijo in našo
vero spoštujemo in da smo ji ostali zvesti.

Spoštuje pa-li našega cesarja „Gospo-
dar?“ Tako težko kakor nam je, mora-
mo žalibog reči: „Gospodar“ cesarja ne
spoštuje.“ Naš ljubljeni cesar ima težke
skrbi, ker različni narodi v Avstriji, Nemci,
Čehi, Slovenci, Polaki i. t. d. ne živijo složno.

kteri jo je tako rad imel, ter bi bil sam rad postal
princ.

Pes ni zapazil kako se je gris od grada, pa do
stanovanja vojakovega zmirom po malem raztresal, ter
tako naredil sled. Zjutraj zapazili so seveda vsi nakrat,
kje je princezinja bila, šli k vojaku ga zvezali in
zaprli v ječo.

Sedaj je sedel, prej tako srečen vojak v ječi.
Hu, kako temno in grdo je tu notri! K temu so mu
pa še rekli: „Jutri bodemo te obesili!“ To slišati, pa
ni bilo ravno prijetno in kresalo pozabil je doma v
v gostilni. Zjutraj videl je lahko skozi železni gater
malega okna, kako so se ljudje pehali, da bi prišli
iz mesta in videli njega obešati. Slišal je trompetati
in videl marširati vojake. Vse ljudstvo letelo je ven,
med njimi bil je tudi nek šušterski fant z firtahom,
kneftro in pantofelni: letel je tako v kalop, da mu
je eden njegovih pantofelnov odletel ravno proti
zidu, kjer je ravno zaprti Imbre skozi gatre ven gle-
dal.

„He, ti šušterpob!“

S krvavečim srcem gleda naš blagi vladar, kako se mi njegovi otroci prepiramo in sovražimo in eden drugega oškoditi skušamo. Naš cesar izbral si je geslo: „viribus unitis“, to se pravi: „z združenimi močmi“, ali v vsakem narodu, pri Nemcih, Čehih ali Slovencih se najdejo malopridneži, kateri ljudstvo hujskajo in skoz to spodkopujejo slogo in vničujejo Avstrijo. Ti hujskači in sovražniki našega cesarja imenujejo vsakega Nemca za izdajalca, ki spoštuje svojega slovenskega soobčana in vsakega Slovenca za nemčurja, kdor vsaki dan vsaj enega Nemca ne požre.

Največji sovražniki našega cesarja in Avstrije so toraj tisti časniki, kakor „Gospodar“, kateri že toliko let sem nič drugega ne delajo kakor narode enega proti drugemu hujskajo in kateri skoz tako počenjanje našemu ljubljenu cesarju težke skrbi pripravljajo.

Kar se pa vere tiče, povdarjamo tukaj besede našega Izveličarja, ki je rekel: „Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega pa kakor sam sebe! „Ako v kakem kraju Slovenci in Nemci skupaj prebivajo, pride tje hudobni sovražnik v podobi nemških in slovenskih časnikov in pravi Nemcem: Slovenci so tvoji sovražniki, zapodi jih! Slovencem pa: Nemci nimajo na slovenski zemlji nič iskati, preženi jih! Potem začnejo se zaslepljenci bojevati in gonijo eden

„Kam se ti tako mudi? Ni ti potreba tako hiteti, saj preje tako nič ne bo, dokler ne pridem tje jaz!“ mu pravi vojak. „Če pa hočeš tja steči, kjer sem jaz stanoval, in mi prineseš sem moje staro kresalo, dal ti bodem štiri groše! Opraviti pa moraš hitro!“ Fant ki tudi rad kak groš zasluži, stekel je po kresalo, ga izročil vojaku in — sedaj slišali bomo dalje!

Zunaj mesta postavljene so bile velike vislice (gauge), okoli stali so vojaki in veliko tisoč ljudi. Kralj in kraljica sedela sta na krasnem prestolu sodnikom nasproti.

Imbreta postavili so že na lestvo (lojtro); ali ko so mu že hoteli štrik za vrat zategniti, reče, da se spodobi, da se ubogemu grešniku, predno se ga obesi, izpolni še kakšna nedolžna želja. On bi rad skadil še fajfco tobaka, saj bo itak ta zadnja na tem svetu.

Te nedolžne prošnje mu kralj ni hotel odreči, in tako je Imbre potegnil svoje staro kresalo iz žepa in ukresnil, enkrat — dvakrat — trikrat! In, glej čudo! že so stali pred njim vsi trije psi; eden je imel

druzega v pogin, četudi so vsi Avstrijanci in katoličani, hudič ima pa nad tem veselje, kajti oni se ne pogubljujejo na tem svetu, ampak tudi za večnost nikdo ne pride v nebesa, kdor svoj bližnjega brez vzroka sovraži in mu duje. Kdo pa je tisti, ki to hudičevega opravlja in seje neslogo? to so časniki kakor „Gospodar“ kateri ljudstvo z vsemogočimi lažmi in psovanjem naščeta skuša.

Kmetje pozor!

Tihotapna govoricica se širi, da skliče klerikalna slovenska stranka okoli 18. t. m. v Mariboru zaupnih mož zaradi prihodnje deželnozborske volitve za kmečko skupino. Mi se sicer ne zanimamo za shod, ali mi smo mnenja, da se sklicujejo taki shodi javno ne tihotapsko in imajo tam prvo in odločilno besedo le kmetje. Prerokujemo pa, da se bo shod vršil po starem kopitu. Sklical se bode na tihem; povabljeni bodo najzvestejši pristaši, trobijo zvesto v njihov rog. Snidla se bode truma g. duhovnikov in doktorjev in majhna deloma od teh gospodov odvisnih, deloma po nezavedenih kmetov. G. duhovniki, doktorji postavili po svoji volji kandidate in objavili klerikalni časniki neresnico: Shod je bil nepravilno dobro obiskan, ljudstvo se zanimiva, snidlo je čez sto (10) kmetov in enoglasno so se zvolili in ti gospodje kandidatom. Zopet bodeš dragi kmetje prisiljen zoper svojo voljo na tvojo škodo voliti pa bodeš kršen kot odpadnik, nemškutar, liberalni nasprotnik vere in cerkve i. t. d. Da pa bode poslanci le za gospode in celo nič za kmete s

oči velike kakor repa, drugi kakor mlinska kolo, tretji kakor dva turna.

„Pomagajte mi, da me ti požeruhi ne obžaljuje,“ zaprosil je Imbre svoje pse, in psi so kakor na mando popadli sodnike, enega za nogo, druge zase tretjega za nos i. t. d. in jih pometali večkrat visoko v zrak tako, da so padli na zemljo, sežigali teli na drobne kosce.

„Mene ne!“ vpil in prosil je kralj, ali veliki kralj ga je že držal za hlačnico, ga čvrsto stresal potegnil s kraljico vred zalučal za drugimi, da so vsi roki krtovo deželo; sedaj pa so se vojaki in ljudstvo strašili in klicali: „ljubi, dobri naš Imbre, ti bode kralj in lepa princezinja naj bode tvoja žena!“

Vojaki posadili so potem Imbreta v kraljevo čijo, vsi trije psi pa so okoli plesali ter vpili: hura! otroci so žvižgali na prste, vojaki mu puzentirali. Princezinja je prišla iz grada in jo kraljica, kar ji je dopadlo prav dobro. Svatba je osem dnij, Imbretovi trije psi so tudi sedeli na mizi in gledali — debelo.

je umevno. Le tako naprej, saj je ja celo lahko dokazljivo, kam so te tazmere kmečki stan spravile. Kam pa ga še bodejo, bode pokazala prihodnost ali potem bode prepozno. Kmetje pozor! dokler še ni prepozno. Kmečki opazovalec.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Laurenzo Merqueza poročajo, da je vdrl močan oddelek Burov s topničarstvom blizu steka reka Limpopo in Pafuri na portugiško ozemlje. Generalni guverner v Lourenzo Marquesu je odredil takoj, da preganjajo Bure konjeniki in topničarji, tudi portugiška guvernerja v Zari in Inhambanu sta že poslala svoje čete. Vsi portugiški vojaki so pripravljeni na boj. Gotovo pa še ni, ali so pribežale samo burske žene z otroci in starci, ali pa so resnično vdrli oboroženi in bojeviti Buri. Vest, da odloži Kitchener koncem avgusta nadpoveljništvo, se ne prereka, pač pa se imenuje poleg Lyttletona kot njegov namestnik sedaj tudi general Blood. Tega je bil poklical Kitchener iz Indije, da prevzame za Frenchom operacije v vshodnjem Transvaalu. Ali niti Blood ni dosegel nikakega večjega uspeha, tako da sedi sedaj Botha mirno v Ermelu. Kruitzinger, nadpoveljnik čet v Oranju je izdal proklamacijo, v kateri prepoveduje transportirati živila k Angležem ali odvajati konje na angleško ozemlje. Kafrom in mešancem, ki služijo Angležem kot vohuni, je zagrozil, da jih postreli. To se je pri Dornriverju te dni tudi že zgodilo, kjer so Buri ujeli večjo angleško patroljo, pri kateri so bili oboroženi Kafri. Buri so Kafre postrelili in tudi nekega holandskega vojaka.

Chamberlain je imenoval v zbornici Bure kot „roparje in zločince“, „pretepače in suroveže“ ter povedal, da je Kitchener zagrozil Kruitzingerju, da bodo Buri, ki ustrelje ulete in oborožene Kafre, kaznovani s smrtjo. Ali kdo pa je oborožil črne divjake Swazi-zamorce in Zulukafre, proti Burov? Ali niso bili to Angleži, ki niso vzlic ogromnemu številu svojih čet sposobni brez bestialnih zločinov in divjih grozodejstev Kafrov in zamorcev, premagati in uničiti Bure? Buri vedo, da so izgubljeni, ako se dvignejo proti njim vsi divjaki, zato so začeli streljati jih v ostrašilo. Angleži so prekršili v vojni z Buri že nasetokrat vse zakane mednarodnega in splošno človeškega prava, zato se ni čuditi, da so naščuvali in mahujskali končno tudi krvoločne divjake na Bure ter jih spustili kakor stekle mesarske pse na junaški narod, ki se bori za svojo svobodo. Prav pa delajo Buri, da te divjaške krvoločneže pobijajo, kakor pobija konjač steklo zverjad. Svet jim tega ne more zameriti. Chamberlain pa je tudi povedal, da se povrne do konca septembra 40.000 mož na Angleško ali v Indijo. Burov da je vsak mesec okoli 2000 manj na bojišču in da se bliža vojna koncu. Zato zapusti Kitchener kmalu Južno Afriko ter se verne. Vendar pa je angleška vlada zahtevala iznova 7.013.910 funtov sterl. za Južno Afriko. O položaju v Kaplandiji poroča „Times“, da so Buri razdeljeni v čveterokotu

med Beaufortwestom, De Arom, Stormbergom in Queenstownom v mnogoštevilne čete in četice po 10 mož do 1500 mož skupaj. Druga skupina Burov je v okraju Herschel Aliwal, tretja pa se pomika proti zahodu. Buri dobivajo v Kaplandijo še vedno novih bojevnikov od severa, t. j. iz Oranja.

Da ima Krüger še vedno upanje na zmago, dokazuje to, da je odklonil ponudbo Viljemine holandske da posreduje za mir pod tem pogojem, ako se Buri odpovedo neodvisnosti in se zadovolje z avtonomijo. Krüger je tak mir odklonil, češ, tudi Washington se je v najtežavnejših razmerah boril 7 let za neodvisnost ter končno zmagal.

Dogodki na Kitajskem.

Kitajski dvor se menda še dolgo ne misli vrniti iz Singanfua v Pekin, kar je jako sumljivo. H kratu se namreč javlja, da so se začeli boksarji v pokrajinah Čili in Šantung resno gibati ter so dosegli proti kitajskim vojakom že večje uspehe. Na severozahodu Kitajske je bilo nedavno umorjenih 15 katoliških duhovnikov. Pomorili so jih mohamedanski Kitajci, med katerimi živi zloglasni mohamedanski general in največji sovražnik tujcev, Tungfuhsiang, ki se je pri obleganju poslaništev v Pekinu posebno odlikoval s surovo besnostjo. Tungfuhsiang je sila bogat mož, ki ima svojo lastno vojsko, katero plačuje sam iz svojega. Tudi svoj arzenal ima Tungfuhsiang. Sedaj je baje izdal ukaz, da se mu vrne njegov denar iz vseh velikih podjetij, posojilnic in trgovišč, kar je povzročilo največjo paniko. Pripravlja se vsekakor nekaj posebnega. Reakcionarci se gibljejo.

Razne stvari.

Iz Haloz. Glej, dragi slovenski kmet, kako naši slovenski duhovni, naši advokati in naš predsednik okrajnega zastopa, gospod Zelenik za nas skrbijo in nas podpirajo. — Naši župniki nam grejo z lepimi izgledi naprej, ker skrbijo, da so cerkveni grunti čisti, da se les poseka, da so gorice brez trsja, da je hram spherhnel i. t. d., kar pa storijo, se jim mora plačati dobro. Pri nabiranju prispevkov za kako reč se razumejo prav dobro in tudi siromak, ki ne zasluži na dan več kot 30 kr., ni oproščen. Pravijo po navadi: če imaš dosti, daj polovico, če pa imaš malo, daj vse. Kmeta skubijo, da je sramota, potem pa ga še hočejo podučevati, kako naj gospodari, ob enem pa pravijo, da je vse nemškutar kriv, če kmetu gre slabo. Ali se v mestu tudi tako berači? mislim, da ne. Kaj hočete tedaj? Kaj nas hujskate proti mestjanom? Mi Haložani bi mogli od glada poginiti, ko bi nam ne dali zaslužka mestjani! Na Nemško ne moremo iti beračit, ker nemški ne znamo in bi tam po takem ne dobili nič. Ali naj, če bi dovoljeno bilo, sosed sosedu okrade, če pa nobeden nič nima. Ali veste gospodje, kaj je naš Odrešenik rekel: „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!“ In sveti evangelijski govori: „Prišel je sovražni človek, ki

je ljuliko med pšenico posejal. " Ti sovražni ljudje ste vi. Mislite, da smo mi kmetje tako zabiti, da ne presodimo, na kateri mlin vi vodo napeljujete? Vi si mislite: bolj ko bode kmet neumen ostal, boljše bode za nas. Zakaj se ravno vi vtičete med nas pri vsaki volitvi in vpijete, da mi Slovenci ne potrebujemo nemškega jezika? Mi pa hočemo, da če mi ne znamo, se vsaj naši otroci nemški učijo, da bodejo, kadar nas boste do nagega oskubili, vsaj zamogli iti na Nemško beračit. Zakaj pa vi župniki in advokati daste svoje sinove v nemško šolo? Zakaj pošlje gospod župnik skoraj vsako drugo leto svojo kuharico učiti kuhat v Gradec? saj bi jo lahko dali tudi kam na Slovensko, pa morda tu ni tak tihega učenika kakor v Gradci?! Vidiš slovenski kmet, kaki poštenjaki so to: ravno narobe tebi svetujejo, kar sami počenjajo. Zbudi se dragi sobrat in videl bodeš takoj, da govorim resnico. — Častite naše gospode duhovne prosimo prisrčno, učite nas samo božje besede, razlagajte nam Kristusov evangelij in ne vtikajte se v posvetne reči, ker vaš stan ni za to postavljen, pa bodete videli, kako lepo se bodedo razumeli in vas spoštovali. — Kaj pa kaj Vi gospod obmann posojilnice in okr. zastopa? Kakšen prijatelj kmetov ste? Povejte nam koliko je bilo dobička pri onem vinogradu, ki se je pred kratkem prodal — ali je bila morebiti zguba? in vsled katere nepaznosti je prišlo do tega, da je pred leti posojilnica toliko in toliko tisočakov zgubila! Jaz mislim, da bi mogli tisti plačati, kateri so sklenili račune in jih za dobre spoznali. Eden prvih tistih ste Vi, ki bi mogli plačati, zakaj, Vi ste obman posojilnice in če niste zmožni računov peljati, pa pojdite rakom žvižgat. Poglej dragi kmet, kako tisti zveličarji gospodarijo s tvojim denarjem! Ali se še veš spominjati, kako so ti zveličarji kričali takrat, ko še posojilnice ni bilo? Reklo se je: „Kaj potrebujemo mi nemčurski denar, ki moremo tam plačevati po 5 odstotkov! Mi lahko dobimo po 3½ odstotkov kolikor ga potrebujemo, zakaj bi mi ne osnovali svoje hranilnice!“ Ali, kako pa je sedaj? Koliko moramo plačevati obresti? Mislim, da mi bodeš pritrnil, da pride z vsemi stroški skupaj okoli na 8 odstotkov obresti. Vidiš li kako se ti gospodje s tvojim denarjem šopirijo. Kadar prideš obresti plačevati, iti moraš v tisto malo luknjo, ki je komaj za deset ljudi a včasih nas je notri do 80 in smo v taki tesnobi kakor harenki v sodu. Poglej pa v nasprotno sobo, v salon, tam je prostora za 200 ljudi in videl bodeš, kako se tam šopirita dva doktorja, dva šoštara in obman Zelenik. Ko bi oni gospodje bili tvoji prijatelji, ne smeli bi kupovati hramov, potem imeli bi sedaj že okoli 200.000 gl. gotovega denarja in bi sedaj, ko je nam Haložanom trtna uš uničila vse gorice, 100.000 gl, lahko posodili brezobrestno ali pa, če so res naši prijatelji, nam šenkali, saj smo ta denar tja notri mi znosili. Oni pa niso naši prijatelji, oni skrbijo le za sebe, oni volijo eden družega in eden drugemu plačo povišuje, me ubode kmečke pare pa si moremo same pomagati in večni Bog. Gospod Zelenik, kakor se vidi, niste Vi naš pravi prijatelj

in boljše bi bilo, da nas slovenske kmete ubogate ko Vam svetujemo, da bi vložili prošnjo v srenji Sela, ker tam se ravno cerkev zida in potrebujemo mežnarja. Haloški kmet.

Iz Male Nedelje pri Ljutomeru. Že večkrat smo poročali o obnašanju dr. Rosina v ljutomerskem okraju pa tudi njegov naslednik dr. Grossman ni velik boljši, tedaj nekaj o njem: Gostilničar Mikl iz Male Nedelje je prišel v njegovo pisarno vprašati, bi-li dobil na posodo denarje, katere je vložil Vinko Mihalič za Terezijo Strajnsak pri njem; na zanikan odgovor odšel je Mikl iz pisarne in za par dni došel na dom račun od g. Grossman-a v znesku 3 gl. = 6 K (za neko posvetovanje). Žnidarič Ivan iz Bukovec je prosil g. dr. Grossman-a, da naj on govori z gospodom sodnikom, li sme Žnidarič obiskati simonki se nahaja v zaporu pri ljutomerskem sodišču in za ta veliki trud je zahteval dr. Grossman od Žnidariča 6 gl. = 12 K. Ne sme mu nikdo to zameriti, saj je bil njegov že pokojni dedek židov, kar še tudi priča velik krumpast nos. O njegovi ženjalnosti pravimo, da ves čas njegovega uradovanja kot odvetnik še ni zmagal v jedni tožbi, ne v civilni in ne v kazenski zadevi — le tako naprej!

Shod zaupnikov v Mariboru. „Slov. Gosp.“ naznanja, da bo v drugi polovici meseca avgusta shod zaupnikov v Mariboru. Najbrž se bo ta shod vršil 22. avgusta. „Gosp.“ dostavlja, da „vabila za osebe se bodo v kratkem razposlala.“ To naznanilo kaže, da gotovi krogi na Štajerskem hočejo še vedno igrati ulogo ptiča noja. Na jedni strani vedno čivkajo slogi na drugi strani pa nečejo videti mlade slovenske kmetijske organizacije, ki se mogočno sili po Sp. Štajerskem, in ki je že danes faktor, s katerim morajo resen politik tudi resno računati. Kdo bo vabil na shod zaupnikov, kdo je določil zaupnike — to je vsaj tajno ostalo, ve se samo, da so mariborski duhovniki ljuti nasprotniki kmetijske organizacije. Mi bi gospodom priporočali kar največ previdnosti, zakaj če takozvani volilni krogi nečejo poznati kmečke organizacije in nečejo računati z njo, potem je naravno, da tudi kmetijska organizacija ne bo hotela poznati „vodilnih krogov“ in bo pri volitvah mesto složnega postopanja na podlagi poštenega kompromisa — boj. — Tako piše „Slov. N.“

Gospodarska zadruga v Sinči vasi. Zdaj in zdaj čitamo v »Miru« obširnejša poročila o jedini zadrugi, ki je bila ustanovljena med koroškimi Slovenci, o gospodarski zadrugi v Sinči vasi. Tako poročilo prijavlja »Mir« tudi v zadnji številki in dasi je sestavljeno jako previdno, je vendar iz njega razvideti, da se ima ta zadruga boriti z velikanskimi težavami, in da kar ne more priti do trdnega stališča. »Mir« pravi, da je bilančno stanje neugodno in to pove dosti.

Lump za Lumpa. Zadnji »Fihpos« piše: »Gliha vkup štriha.« »Štajerc« je začel tudi ponatiskovati članke iz »Rodolumpa« (to je mislil na »Rodoljuba«). Dva bratca sta se našla! Lump za lumpa! — Za to „Fihposovo“ žvekanje se toliko zmenimo, kakor

za kričanje v grabi ležeče pijane barabe. Naši bralci pa dobro vedo, kaj smo pisali pod člankom: „Cesar Jožef II. o posvetni duhovščini.“ — Glej ubogi kmet, moriborski „Fihposovci“ bi se najraje iz onega dopisa norca delali, a si tega ne upajo, ker vejo, da bi dobili za to vsaj pol leta zapora. O stvari sami, kakor smo pisali mi, niti ne črhnejo. — Kdo je bil veleslavni cesar Jožef II. za kmetski stan, tega nam ni potreba ponavljati, to smo vže pisali. Zgagi mariborski ni prav kar piše „Štajerc“, ni prav kar piše „Rodoljub“. Nam predbaciva nemčurstvo, onemu listu pa liberalizem, četudi je stokrat bolj slovenski kakor „Fihpos“ sam. Torej „Fihposu“ vse ni prav, kar ne trobi v njegov pregrešni rog. Naš slovenski kmet znal se ga bode tudi poslej ogibati, njegova stranka pa naj nasledke pripíše sebi. Za danes povemo tem gospodom še samo: če je „Rodoljub“ „Rodolump“, potem je „Naš dom“ „arš dum“!

Za nov most čez Savo pri Brežicah je postavil finančni odsek v deželni proračun 100.000 K.

Štajerski deželni zbor je za železnico Grobelno-Slatina do hrvaške meje dovolil deželnega prispevka 800.000 K.

Iz Pilštanja se nam piše: V naši fari vlada močna nevolja proti župniku Tomažiču. Povod pa je ta-le: Vlada je dovolila za po toči oškodovane prebivalce občin Pilštanj in Drenskorebro podporo 1000 gld. Ta mesek je začetkom tega meseca izročil okrajni glavar župniku Tomažiču, da ga razdeli. Kako je prišel župnik do tega posla, nam ni jasno. O tem vprašanju drugokrat. Danes hočemo le označiti način, kako je Tomažič denar razdelil. On se ni oziral na potrebe obdarovanih, on je denar delil tako, da njegovi zvesti niso bili prezrti. Pri tem se je zgodilo, da so premožnejši, ki imajo vsega dosti, dobili vsi večje vsote; revni in potrebni pa so dobili prav malo ali pa nič. Nad dvajset revnih posestnikov in posestnic, ki živijo v silni bedi in nimajo nič jesti, se je proti temu „pravičnemu“ postopanju župnika pritožilo na okrajno glavarstvo, ker niso niti vinarja prejeli. Drugi jim bodo sledili. Prav tako. Vsaka podpora je vendar namenjena revnim in potrebnim, ne pa tistim, kateri uživajo župnikovo milost. Gospod župnik, vaše postopanje ni lepo, ni pravično, ni krščansko. Ali vam ni znano, da je Kristus učil: „Lačne sititi,“ ne pa sitih? Naši župljani si bodo to zapomnili. Gospoda glavarja pa javno pozivljamo, da način razdelitve strogo prebode. — Tako se bere v „Slov. N.“ Ponatisnili smo to notico, ker tudi nam prizanesljivost do tega gospoda pohaja. Že večkrat smo slišali se pritoževati proti temu gospodu, in če nas ne bode pustil pri miru, naj si ne vzame za zlo, če ga ob priložnosti tudi od naše strani kakšna ostrá pušica zadene.

Kancelarjevo srajco pojedla je Papeževa krava Zatoliču vredno 3 K, ko se je kancelar kopal v travskem rečišču. Bode-li papež Kancelarju škodo pomnil, ne vemo, ker Kancelar, klepar pri Sv. Lovrencu na Drav. polji pravi, da ta Papež ni dosti boljši, kakor njegov pastir.

Ogenj. V Šobru obč. Sv. Križ pri Mariboru na-

stal je 23. p. m. na nekem hlevu in skednju ogenj, ki je oboje poslopj uničil popolnoma. Kako je ogenj nastal, ni znano. Tudi nezavarovana letina je zgorela. Poslopje je bilo zavarovano.

Podplat. 25. julija. (Strela ubila.) Dne 23. julija bila je v našem kraju huda nevihta. Več žensk, ki so na travniku g. Regorška delale, hitele so v bližini stoječo hišo, samo dve od teh, po imenu Orač in Gajšek ostali ste na travniku. Kmalu na to vtrnil se je oster blisk, spremljan s slabim gromom. V hiši vedreče ženske so se sedaj domislile, kako da onih dveh tako dolgo ni. Šle so ven in našle zunaj ostale brez življenja ležati v travi. Gajšek bila je samo omotena in prišla kmalu k sebi, Orač pa je bila mrtva. Strela raztrgala ji je obleko od vratu do nog in njene grablje zdrobila. Dveleten otrok ki se je nahajal pri njej, ostal je nepoškodovan. Mrtvo odnesli so v mrtvašnico.

Nesreča pri streljanju zoper točo. 23. p. m. zgodila se je v Spilfeldu pri streljanju proti toči nesreča. Skoz neprevidno ravnanje s smodnikom, ki se je stresel še v topel top, užgala se je še zraven ležeča zaloga smodnika in poškodila enega streljača tako, da je dobil na rokah, nogah in po obrazu težke rane, da so ga mogli odpeljati v bolnišnico, kjer je dne 3. t. m. za opeklinami umrl. Dva druga streljača bila sta ranjena manje. Ljudje ravnaajo predostokrat z smodnikom lahkomišeljno.

Umno kletarstvo. Bliža se za vinogradnika naj-srečnejši in najveselejši čas namreč trgateg. Ker je vinska trta letos skoro povsod dobro obrodila, in ker je vsled ugodnega vremena pričakovati, da grozdje dobro in enakomerno dozori, da se bode toraj pride-lala izvrstna vinska kapljica, je pač skrb vsakega umnega vinogradnika, da s svojim, z velikim napo-rom pridobljenim pridelkom, tudi pravilno ravno, ako ga hoče hitro in dobro v denar spraviti. Da se pa največ vinskega pridelka pokvari le vsled slabe po-sode, je vsakemu dobro znano; mnogo je pa tudi krivo površno ravnanje z grozdem pri trgatvi in pozneje še pri kipenju. Nepravilno napravljeno vino se le težko proda in vedno po nizkih, dandanašnjim stroškom neodgovarjajočih cenah. Temu nedostatku se vsak vinogradnik izogne, če že od vsega začetka z vinom, oziroma že z grozdem in z moštom pravilno ravna, zato opozarjamo na knjižico „Umno kletarstvo“, ktero je spisal deželni vinarski potovalni učitelj za Kranjsko g. Gombač in ktero je založil in izdal spom-ladi t. l. dež. odbor kranjski. Ta poljudno spisana knjižica obsega vsa za malega vinščaka potrebna na-vodila z ozirom na najnovejše zahteve umnega kle-tarstva. Dobiva se v knjigarni g. V. B l a n k e - j a v Ptuj in Mariboru. Posamezen komad stane 30 h, s pošto vred 38 h. Istina je, da si utegne marsikdo s temi vinarji prihraniti več 100 kron. Istotam se dobi še nekaj izvodov „Novega vinogradništva“ od istega pisatelja po 80 h. s poštnino vred. Obe knjigi toplo priporočamo.

Navihan tat. Od Sv. Tomaža pri Ormožu se po-roča, da je bila te dni Alojziju Canjkotu bivšemu gradskemu oskrbniku vkradena žepna ura. Canjko

je to ovadil žandarmeriji, ki je tatu zasledovala in ga tudi izsledila v osebi sina tukajšnjega bogataša Š. Ker sta si bila žandarma svojega suma svesta, peljala sta tata v šumo, mu velevala se sleči do golega in preiskala potem obleko. Ko je bil tat slečen, ni bilo ure v obleki, pač pa jo je imel skrito privezано za svoje „premoženje“.

Poročilo sejma v Ptuji z dne 5. avgusta t. l. Prignalo se je 325 konjev, 1205 volov, 528 krav, 262 drobnice, vseskozi lepega plemena. Vsled lepega vremena in nizkih cen bil je sejem po zunanjih kupcih mnogoštevilno obiskan, ter je bil promet jako živahen. Z posebno lepo živino odlikovala se je pristava gospoda župana Ornig-a, od katere po edini komadi so vagali do 1200 kilogramov. Večje množine so se odposlale v Maribor, Murek, Gradec, Varaždin, Polo, Trst, Št. Mihel, Dunaj, Linc in Bregenc. Prihodnji svinjski sejem bo 14. avgusta, prihodnji veliki živinski in svinjski sejem 21. avgusta. Obisk teh sejmov se zunanjim kupcem zaradi lepega blaga in nizke cene, posebno priporoča.

Iz Lukavec na murskem polju. V nedeljo dne 28. julija imela sta naša poslanca Ploj in Rozina pri Sv. Juriju ob Ščavnici shod, pri katerem je bilo vendar 15 ali 20 kmetov, vsi drugi so bili duhovniki, učitelji, študenti in neki zaslepljeni posili-slovenci. Govoril je prvi dr. Ploj, in kmetom obljuboval, kako bode on zboljšal kmečki stan. V mislih je imel kmečke zadruge. (Zakaj ne zveličavna konzumna društva? Op. ur.) — Drugi govor imel je naš nepozabljivi prijatelj kmečkega stanu, doktor Rozina (bo pač menda treba za maše dati, da ne bo hodil več nazaj) in svoje plesnjeve rozine tako okoli sebe metal, da bi bil kmalu padel v medlevico in vpil na vso moč: „proč od Gradca“ da se nam je siromak v pëto smilil. Povedal je, kako Gradec zida gledališčno poslopje na stroške dežele, katere plačuje slovenki kmet. Glejte ga strica, in njemu se ni vredno zdelo se v Gradec peljati, da bi bil za mastno plačilo vsaj ugovarjal. Ja, ja, tudi petelin se samo na domačem dvorišču repenči. Omenil je tudi še čevljarje; kako so preje dobro izhajali, dokler se niso fabriški čevlji prodajali kakor zdaj v Ljutomeru pri Hönigmanu in v Radgoni pri nekem gospodu, (Bože mili!) pa spet zakričal: „proč od Gradca!“ revolucija tukaj! pardon — resolucija. — To „reskolobucijo“ je prebral neki zaslepljeni kmet iz Radinc in par predstojnikov je svoje občinske pečate gor pritislilo. No, pa ovi bi bili tudi tam pritislili kamor se v pasjih dneh tudi brencelj rad vseda. Koga in kako nas hočejo s tem „pečiranjem“ voditi za nos, sedaj še ne vemo. Dragi kmet, ako tebi želi naš državni poslanec pomagati, naj gleda v zbornici tudi na to, da se bode odvetnikom odvzele bagatelne tožbe, da ne bode ubogi toženec imel zaradi par kron, 80 kron stroškov. Na tak način bi se ubogemu narodu prihranilo veliko milijonov kron. Ali tega gospod Ploj seveda ne sme storiti, da bi odvetnikom vzel najboljši zaslužek, kmetom pa veliko prihranil, ko vendar dobro vemo, da vrana vrani očij ne izkljuje. Dr. Rozina hoče nas s svojim „proč od

Gradca“ menda priklopiti k svojim rešetarjem, da bomo tam pasli kože in nosili rešetke. Res je bil on v Gradci razžaljen, ker ni vsaka njegova beseda tam obveljala, četudi zna prav na široko zijati. Tudi je res, da so čevljarji nekaj bolje izhajali, ali vzrok, da se mu slabo godi, je tudi to, da vse kar zasluži znosi v posojilnico, po domače „kmetško prisilnico.“ Vse drugo kar še tam ostaja, dobijo naši mili odvetniki. Leta 1894 bilo je skozi odvetnike 14 tisoč posestev kmetških in malih posestnikov prodanih. Dolga je bilo vknjiženega 76 milijonov kron, ki so bila cenjena na 60 milijonov kron, a prodana le za 44 milijonov kron. To je dokaz, kaki prijatelji so odvetniki kmetom. In ti zaslepljeni kmet voliš v državni in deželni zbor take ljudi? — Dokler ne bo volil kmet kmetu, ni se mu nadejati izboljšanja. — Jože Mavrinc.

En ljubi advokat. Farovžka kuharica Rozalija Kodrič iz Ptujске Gore in posestnica Jera Mesarič imeli sta pri tukajšnjem sodišču obravnavo zaradi razžaljenja časti, katera obravnava se je končala s poravnavo, na podlagi katere se je Jera Mesarič zavezala razglasiti častno izjavo v »Gospodarju«. — Dne 8. julija, poslala se je taka izjava rekomandirano »Gospodarju« in dne 11. julija, bila je ta izjava v »Gospodarju« tudi razglašena. S tem bila je stvar postavno urejena, ali g. dr. Brumen, kot zastopnik Rozalije Kodrič, hotel je še več denarja zaslužiti in napravil je toraj sledeči švindeln: On naredil se je tako kakor bi one častne izjave v »Gospodarju« ne bil bral in je pisal g. Miha Mesarič-u sledeče pismo:

Ptuj, dne 16. julija 1901

Spoštovani gospodar!

Zadnja štev. lista „Slov. Gospodar“ ni prinesla izjave, katera se ima na stroške Vaše žene objaviti.

Vi ste meni rekli, da ste plačali Alojz Repe-ju 1 gld. zato, da je on odposlal izjavo v Maribor. Če pa je ta postal izjavo brez denarja, se izjava seveda ne bo ponatisnila.

Pridite toraj, kakor hitro mogoče, v mojo pisarno sicer najkasneje do 25. t. m. in prinesite seboj tisti recept, glasom katerega je izjava oddana na pošti.

Spoštovanjem

Dr. Brumen

Tu navedeni g. Alojz Repa je prijatelj Mesaričev in uradnik »Štajerca«. — Ko je g. Repa dobil to pismo v roke, pisal je nemudoma dr. Brumenu in mu pojasnil, da je bila omenjena častna izjava vendar v »Gospodarju« objavljena, ob enem pa prosil dr. Brumena, da ni potreba ubogemu kmetu še več nepotrebnih stroškov delati. Na to pa je dobil g. Repa sledeči odgovor:

Ptuj, 25. julija 1901

Sprejme gospod

Alojz Repa, posestnik

na Ptujski Gor.

Ne da bi pripoznal Vašo legitimacijo, nastopiti kot pooblaščenec Jere Mesarič, če tudi ste si dali 2 K plačati za to, da pošljete izjavo na uredništvo „Slov. Gospodarja“, katera mora ta list na stroške Jere Mesarič objaviti, služi naj Vaša Vašo dopisnico z dne 24. julija t. l., v kateri mi celo naznanjate „boj“ — kar me je precej razveselilo — sledeče v pojasnilo.

Dne 12. julija sploh ni izšla nobena štev. „Slov. gospo

in toraj tudi ne more dne 12. julija t. l. izislej štev. ponatisnjena nobena izjava.

Ker po moji informaciji časnik „Slov. gospodar“ še do sploh ni prinesel dotične izjave in ker je tudi gotovo ne vse, predno se mu pristojbina za oglas ne dopošlje, sem jaz včeraj z rekomadiranim pismom, izjavo uredništvu „Gospodarja“ s prošnjo, naj to izjavo ponatisne, kar seveda gre na stroške Jere Mesarič ali pa na stroške tistega, kateri plačilo prevzel od Jere Mesarič nalog, da spravi izjavo in se sodba glasi v dotični časnik.

Jaz konstatiram samo v to svrhu, da Vi Vašo gorečnost ohladite, da se je dne 8. julija t. l. zavezal Miha Mesarič pisarni, da mi bode predložil do 15. julije t. l. receptis posilno potrdilo, da je dotična izjava v resnici na uredništvo poštne lista odposlana.

Jaz konstatiram tudi nadalje, da Miha Mesarič še do danes poštnega potrdila ni predložil in da bi toraj jaz bil opravi kot pooblaščenec Bozaliije Kodrič, eksekucijo proti Jeri Mesarič započeti, v katerem slučaju bi se Juri Mesarič naložila kazna in naložili tudi eksekucijski stroški.

Če tega vkljub temu nisem storil, sem samo le ozir na Jero Mesarič nikakor pa ne na njene plačane in ne-ome svetovalce. Iz tega lahko posnamete, da se jaz Vaše jezi oziroma od Vas napovedanega „boja“ bore malo bojim. To pa bode znabiti pri tem boju čutil resničnost prislavice, da sama ob sebi vsiljuje in katere mi toraj ni treba navajati. Kajti gotovo je, da tudi današnji dopis, kakor vse poz-nejšnja se nastavi po odvetn. tarifu brez ozira na to, da stranka narodna ali protinarodna.

S primernim spoštovanjem
dr. Brumen.

No ljubi kmet, kaj porečeš ti na ta sleparski Gospod dr. Brumen naredil je umetni konfuzijon, da bi zamogel še nekaj pisem pisati, katere potem računani k stroškom. Samo pismo Repe-ju je taksis petimi kronami. Mi ne moremo zapopasti, da more advokatska kamora take malopridnosti dovoliti. Tako o doktorju Brumenu; kot politiker in ljudski prijatelj dr. Brumen pa tudi ni nič vreden. Ako advokati govori pri shodih, tako so ljudski prijatelji, ki so pa za Slovence in Nemce enaki.

Iz Obstverwertungs-Stelle v Gradci. (Situvačijsko potrdilo z dne 31. julija 1901). — Vprašuje se po 1000 meterskih centov jabolk za prešati, ponudilo jih je samo 6300 meterskih centov; za namiznih jabolk se povprašuje za 10.000 meterskih centov, nudilo se pa 3895 meterskih centov. — Ta zavod za spečavanje sadja (Obstverwertungs-Stelle) v Gradci kupcem in prodajalcem naslove brezplačno. Kdor toraj kaj sadja za prodati, naj se obrne na goriški inženjerski zavod, kjer bode svoje blago najbolje prodati zamogel. Tu navedemo visokost cen v vinarjih za kilogram za Berlin, Stuttgart, Dunaj, Praga in Pariz. — Jabólka v Berlinu 29—43, Stuttgartu 24—50, Dunaju 36—50, Pragi 40—48, Gradci —. Hruške v Berlinu 24—60, Stuttgartu 43—48, Dunaju 20—50, Pragi 36—44, Gradci 70—80. Breskve v Berlinu 12—120, Stuttgartu 120, Dunaju 40—300, Gradci 120—300. Marelice v Berlinu 216, Stuttgartu 48—84, Dunaju 20—64, Pragi 40—50, Gradci 40—90. Slive v Berlinu 12—43, Stuttgartu 48—60, Dunaju 16—40. Črni zeleni v Stuttgartu 24, Gradcu 50—60 vinarjev. V mesecu juliju je naredila toča v vinogradih in sadnosnikih na Spodnjem Avstrijskem, Ogrskem in v Sloveniji ogromne škode.

Zunanje novice.

Rop na sejmu. Neki Slovak na sejmu v Trenčinu prodal je dva vola za 600 kron. Denar je shranil, da kupi nekolika slabejša volička in kako kravico. Nankrat pristopi k njemu tuja, neznana ženska ter mu pravi, da ima pri gradu jako pohlevno kravico na prodaj, naj jo gre pogledat. Slovak ne sluteč nič hudega, hiti z žensko; toda komaj pride za zadnjo hišo, naskočita ga dva lopova, katerim se še ona žena pridruži. Parkrat so potisnili Slovaku nož v prsa, iztrgali so mu denar ter zbežali. Ko so ljudje začuli Slovakovo vpitje, pridrveli so k njemu in ravno še ono žensko prijeli. Kako pa so se začudili, ko so spoznali, da je to mož v ženski obleki. Slovaka so prenesli v bolnišnico, kjer je drugi dan umrl.

Soproga prezidenta Krügerja bila je 21. julija v Pretoriji pokopana. Ko jo je snubil mladi farmer Krüger, odgovorila mu jo poznejša gospa prezidentinja „Znam kruh peči, kuhati, šivati, prati in umivati.“ — In v petdesetletnem zakonu se ni izneverila svojim pojmom o ženskem delokrogu. Oblačila se je vedno v črna oblačila; poznala je le eno modo. Živali je jako ljubila. Imela je 16 otrok; 7 jih še živi. — V začetku vojne je pet Krügerjevih sinov odrinilo na boj zoper angleške roparje.

V največji vročini skoro zmrznil. V mestu Hamiltonu v Ontariju vlada strašna vročina, ki dosega 40° C. Neki tamošnji krčmar, Toma Powers, ima izborna ledenico, v katero se je hodil razhlajati od strašne vročine. Pred kratkem je šel zopet v to ledenico, a zaprl tako nesrečno vrata za seboj, da jih ni mogel odpreti več. Bil je na vrata, klical na pomoč, vze zaman. Naposled je napel vse svoje moči, ter je zagnal v vrata velikanski kos ledu. Potem pa se je vsled silnega napora onesvestil. Ko so drugi krčmarja pogrešili, so ga šli iskat ter so ga našli v ledenici že skoro — zmrznjenega.

Nečloveška mati. Iz Lipovarja v baranyjskem komitatu je nastal nedavno v hiši premožne kmetske vdove Méhes požar. Zato se je zbralo na dvorišču mnogo ljudstva. Slučajno so začuli nekateri tožeč glas, ki je klical na pomoč. Glas je prihajal iz neke kleti. Urno so ljudje ulomili vrata in v kleti so zagledali nekaj groznega. Na kupu zgnjite slame je ležal v umazane cunje zavit pravcar živ skelet, sin vdove Méhes, ki je bil že pet let zaprt v tej kleti, kjer je bilo seveda vse gnjusno, umazano in nečedno. Méhes je imela lastnega sina zaprtega v kleti, da je lahko rabila premoženje, katero mu je zapustil njegov oče.

Revščina nekaterih kraljev. Portugalski kralj je najbrše izmej najrevnejših vladarjev v Evropi. Svojih dohodkov na leto bi moral imeti kaka dva milijona kron, toda nekaj časa že ne dobi ničesar, ker je v državni denarnici egiptovska tema. Nič na boljšem ni turški sultan. Sicer se trdi, da dobiva 19 milijonov letne plače, toda to je le na papirju. Ako bi Abdul Hamid ne bil osebno zelo bogat, iz težka bi mogel prirediti svoj harem, ter bi moral vsaj polovico

svojih lepotic odposlati v kak turški nunski samostan. Jako slabo pa se godi samojskemu kralju. Na teden dobi 54 kron, to pa ga tem bolj žali, ker se njegovemu najvišjemu sodniku plača 30.000 kron. Da-homejskemu, kralju ki živi v pregnanstvu na otoku Martiniku, plača francoska država 24 kron na teden. Pred kratkim pa je kralj vložil prošnjo za priboljšek in ta je bila uslišana; zdaj dobiva na teden za — 5 frankov več.

Cesarica Elizabeta v tiskarni. Povodom razkritja spomenika cesarici Elizabeti v Solnogradu poroča neki list, da pokojna cesarica ni bila le pesnica, ampak tudi tiskarska zlagarica in tiskarica. Svoje pesmi je stavila sama in tiskala. Tudi cesar Viljem II. se je učil več mesecev tiskarstva v tiskarni Trowitzsh v Berlinu. Že cesar Franz, soproj Marije Terezije, je delal ob omari in ročnem stroju.

Amerikanski inserat. Neki premeten yankey objavlja v nekem novoyorskem časniku sledeči inserat: „Usojam si tem potom svojim prijateljem in znancem javiti, da je moja nepozabljiva soproga Mary, rojena Slykovka, sinoči ob 1/2 11 uri preminula ravno ob uri, ko mi je darovala zdravega sinčka, kateri bo jutri pred njenim pogrebom iz cerkve sv. Pavla ob 3 uri popoldne ravno v tej cerkvi krščen; obenem iščem zanj zdravo, krepko doviljo, najraje z dežele, ki naj danes ali jutri že nastopi službo; obenem iščem za ženo mlado, lepo dekle s premoženjem najmanj 20.000 dolarjem, ki bi mi pomagala v moji renomirani trgovini s perilom, v kateri bo ves prihodnji teden razprodaja vsega blaga, predno se preselim v lastno hišo Broadway 97, kjer imam še za v najem dati pet elegantnih prodajalnic od 500 dol. višje.“

Strašna vročina! V Evropi imamo sedaj hudo vročino, toda vročina v Ameriki je še neprimerno večja. Neki američanski list, ki pa ne opravlja navadno posel slovenskega „Brivca“, poroča, da pripeka v Ameriki solnce toli strašno, da iznašajo ondotne kure le — trdokuhana jajca.

S kolesom preko morja. Gospoda Zormann in Wunder iz Trsta sta odpotovala te dni s kolesom preko morja v Pulj. Dospela sta tja brez nezgode ter mislita v kratkem odriniti dalje v Benetke. Kolo, ki vozi po vodi, je nekaka kombinacija kolesa in ladije z vesli, ki se dvigajo s tem, da pritiska kolesar na pedala.

Kako živi papež. Rimski poročevalec „Figara“ pripoveduje: V dvaindvajsetih letih svojega papeževanja se Leon XIII. ni veliko spremenil v svojem domačem redu. V zadnjih dveh letih opustil je sprehode po vatikanskih vrtih. Tudi ne mašuje več v veliki kapeli, kamor so dohajali slučajno v Rimu bivajoči imetniki in rimsko plemstvo, ampak v kapelici tik svoje spalnice. Za cerkovnika je njegov komornik Centra. Leon nikdar ni veliko jedel, v zadnjem času o jedi, tako rekoč ni mogoče govoriti, papež se jedi komaj dotakne. Ker so mu zobje in želodec odpovedali službo, potrebuje za-se prav posebno kuhinjo. Zjutraj prinese mu Centra čokolado, mleko in dve mehko kuhani jajci toda povzije prav malo. Pri

kosilu ima mesno juho, katera mu še najbolj te z razsekanim mesom namešane cmokiče, drobno čeno kurjad, jajca, nekaj prikuhe in zrelega sa. Za pijačo mu služi rudeče vino Bordeaux, katera pa navadno meša z belim vinom. Povzije pa malo, da bi ne zadoščalo za šestnega otroka. Ker mu že roke tresejo, razlije večkrat vino po prti. Posebne jedilnice nima. Ves dan preživi v svoji sobi; ondi dela, piše, rešuje važna vprašanja, sprejema v zaslišanje, kdor je prepuščen. Zavesa kriva njegovo posteljo. Pri zavesi je naslanjač, zra pa majhna čveterokotna mizica; za katero bi pa kak angleški ali američanski kupovalec posebn precejšno svoto denarja. Pri tej mizi papež je in p — ako mu to moči dopuščajo, kajti roke se mu tresejo in on navadno samo narekuje svoje odlo

Najnovejša ženska moda v Parizu je, da dame daljšajo. Zato nosijo visoke pete, si vlagajo črevlje več podplato in neki „zdravnik“ je baje našel celo neko sredstvo, ki baje povzroči, da členki pri kolenih in vseh zgibih odebelcé, ter dame zato zrastejo za nekaj cm. Sploh je se moderno, da so ženske dolge in vitke kakor ose.

Koliko bi se moralo plačati za vojni listek solnce? S tem vprašanjem se je ubijal neki Američan ter je izračunal, da bi se moralo plačati za vojni listek na solnce — ako bi namreč tje peljala kak železnica — kakih 930000 dolarjev ali kak pol milijon kron.

Hčeri je vzela moža. V madjarskem kopalnišči Lucski, kamor zahajajo navadno ženske, je došel davno trgovec Ladislav Banyasz s svojo mlado, je poročeno ženo in s svojo taščo, še dosti lepo žensko. Žena, mož in tašča so se zabavili izvrstno ter vedno najboljše volje. Nekega dne se je mlada gosposka kopala, med tem sta pa pobegnili z vlakom njen mož in njena mati, ki je pustila hčerki pismo, v katerem jo prosi odpuščanja, češ, da brez njenega moža ne more živeti. Mlada gospa je obupana, ker ne more sedaj niti k soprogu niti k materi.

Umorila in oropala moža. V vasi Pomaz, bliž Budimpešte, je živel bogat stavec z mlado Schissl mlado ženo, katera se je zaljubila v nekega vaškega mladeniča Englerja in ž njim imela tri leta ljubezenske razmerje. Naposled je zvedel tudi mož za ženino zvestobo in je vrgel njenega ljubimca iz hiše. Zato si je prisegel zaljubljeni par, da se strašno osve. Izkopala sta v kleti jamo, in Engler je vedno klič starca vanjo, a ta je slutil, kaj ga čaka, zato se hotel odzvati. Ko pa je nekega večera zaspal, je takrat njegova žena k svojemu ljubimcu ter dejala: „Se ti lahko prideš, stari spi“. Engler je šel takoj v spalnico ter je zadavil Schissla; žena je pa držala svojega moža za roke, da se ni mogel braniti. Ko je stavec umrl, sta vzela morilca hranilnično knjižico s 40.000 kronami, mrtvo truplo pa sta zakopala v jamo. Naslednjega dne pa je šla žena k redarstvu jokati, da je ginil mož ter vzela seboj hranilnično knjižico. No, morilca so kmalu našli v jami, in morilca sta morila priznati svoj grozni čin.

Ciganska ljubosumnost. Pred tednom bila je v Pragi zaradi tatvine na več mesečen zapor obsojena znana ondi Ružičkova ciganska rodbina. V nekaki zvezi s to rodbino ciganskih poštenjakov je sledeča dogodba. V nekem gozdu na Češkem vgnezdila se je ciganska zalega. Kmalu potem pride mlada ciganka k oskrbniku grajščine in mu hoče iz roke vedeževati. Mladi oskrbnik se brani ter hoče ciganko odpoditi. V tem pride mlad cigan, začne oskrbnika psovati, zakaj zadržuje v svoji sobi njegovo mlado ženo in v jezi zgrabi ciganko ter jo vrže na tla k postelji in zmerja oskrbnika dalje. Ciganka se med tem pobere in zgine, kmalu za njo tudi ljubosumni cigan. Toda, ko je pozneje kotel oskrbnik obuti svoje škornje, jih ni nikjer našel. Ljubosumni cigan, vstopivši v sobo, je zapazil na prvi pogled, kam ima svojo nezvesto ženo vreči. Ta pa je med tem, dokler je imel oskrbnik s ciganom opraviti, pobrala ne le šila in kopita temuč tudi škornje. Oskrbnik je naznanil takoj vse orožnikom, toda cigani so že izginili iz gozda.

Četvorčke je rodila 25. p. m. v Prujavorju v Bosni soproga Maksima Hure. Trije so ostali živi, eden pa je umrl.

Sest otrok mrtvih. V San Ceserio, v provinciji Modena, so se udrla tla tretjega nadstropja nekega poslopja, predrila so drugo in prvo nadsropje in padla v pritličje hiše, kjer so pletli otroci slamnate kite. K sreči je bila večina otrok ravno pri zajuterku in so jih zato izkopali po parurnem napornem delu iz razvalin samo šest, mej katerimi dva še nista bila 9 lét stara. Lastnik poslopja, grof Boschetri, je imel v gornjih prostorih žitnice, a to je bila presilna teža za že staro hišo.

Pogumen častnik. Iz Kološa poročajo, da je med vojaškimi vajami padlo čvetero obroženih husarjev s konj v reko Szamos ter izginilo v vodi. Ritmojster Sivo pa si je odpasal sabljo, planil v vodo ter rešil vse štiri ponesrečence v čoln. Častnik je jako močen človek. Občinstvo je junaku burno ploskalo ter mu klicalo: „Slava!“

Gimnazijo sta hotela zažgati. V Frajburgu na Badenskem bila sta te dni obsojena dva dijaka ondotne gimnazije, prvi 15-letni na dve leti, drugi 13-letni pa na eno leto ječe, ker sta poskušala zažgati gimnazijo — v ta namen, da bi prej šla na počitnice.

Burski prezident Krüger in starka. Krüger je svoje dni jezdil po gozdu in srečal neko starko, kateri so se noge šibile pod veliko butaro, kojoj je nesla domu. Prezident obstoji, stopi s konja, povzdigne starko na konja ter ga sam pelje k svoji farmi. „Da ti Bog stokrat povrne“, zahvaljuje se starka, „tega bi ne storil vsak. Ne čudila bi se ti, ko bi vsaj mlada bila.“ — „Ko bi ti bila še mlada, bi tega najbrž ne bil storil“, pravi smehljaje se Krüger. „No tudi bi te ne vgriznila.“ — „Ti ne, toda ona li!“ rekel je Krüger, in z roko je kazal na svojo ženo, ki je vesela gledala nenavadni prizor.

Ljubavna tragedija. 20. p. meseca je zabodel v vasi Kerestincu, v samoborskem okraju, kmet Jurij

Barbarič slugo Petra Mirkovića, ki je vsled tega malo časa za tem umrl. Barbarič ima mlado, lepo ženo, katera se je zaljubila v slugo Mirkovića, s katerim je tudi začela ljubavno razmerje. Ko je sprog to izvedel, je sklenil, da se osveti, kar je tudi res storil. Potem se je dal odpeljati mirno v zapor ter je zločin priznal.

Velika nesreča. Iz Batuma, v ruski Transkavkaziji brzojavljajo, da je nastala sredi mesta, kjer je največ ljudi, eksplozija; osredje mesta je v razvalinah mnogo oseb je mrtvih, vendar njih števila sedaj ni možno določiti. Odrngani udje človeških teles leže kar po tleh. Prebivalci so pogrešili zlasti mnogo častnikov.

Oporoka sovražnika žensk. V New-Yorku je umrl nedavno neki S. Royers Jason, večkratni milijonar, v 76. letu svojega življenja. Pokojnik je bil velik sovražnik žensk. V njegovi mladosti se mu je namreč izneverila prva njegova ljubica, in od takrat je tako sovražil ženske, da ni smela bajè nikdar nobena v njegovo hišo. Služabniki so bili vsi možki. Ostavil je 30 milijonov metropolitanskemu muzeju, ker je vedel, da ne bode imela tako nobena ženska koristi od njegovega denarja. Svojim sorodnikom pa ni zapustil ničesar, ker bi bil s tem pomagal tudi ženskam.

Čarovnica na grmadi. V občini Kovilo pri Satoralja Ujhelyju se je že dalje časa govorilo, da je starka Marija Lurics čarovnica in da ima s samim hudičem intimne zveze. Starka je kuhala namreč zdravila iz rož ter so jo imeli povsod radi, ker je bila v zdravljenju navadnih boleznij spretna. Trpeti pa je ni mogel sosed Jurij Vosits ter ji je prepovedal, prestopiti prag svoje hiše. Takoj na to pa mu je obolela krava in poginila. Praznoverno ljudstvo je takoj začelo govoriti, da je nesreče kriva stara čarovnica. Prijatelj Vositsa, neki Gavinski, je zategadel Luricsevko tudi ozmerjal. In glej, malo dnij na to je poginila krava tudi Gavinskemu. Zato sta Gavinski in Vosits neko noč napadla starko, jo ubila in zažgala njeno kočo. Naslednega dne so našli na pogorišču le še sežgano truplo starke. Morilca sta zaprta.

Konj morilec. Kočijažu zdravnika dr. Dreshlerja v Wunsiedeln je konj pregriznil na vratu žile in goltanec. Kočijaž je tekkel ves krvav k zdravniku, da ga obveže, a nesrečnež je kmalu na to umrl. Revez je zapustil štiri mladoletne otroke.

Nesrečen oče. Buzafulski posestnik Viljem Glück je nesrečen človek. Minoli teden mu je umrl 3letni sinček, 11letnemu sinu je odbil konj s kopitom obe čeljusti, 7letna hči je padla pod voz in je povožena preko obeh nog, kosci so mu pa še po nesreči do smrti pokosili 5letnega sina. In ta nesrečnež se piše — Glück!

V 26. letu stara mati. Kakor angleški listi poročajo, je neka gospa Cambellova, ki živi v revni koči s svojim možem v gorah severne Karoline, vzlic temu, da je komaj 26 let stara, že postala — stara mati. Omožila se je, ko je bila stara 11 let, v 12. letu je postala že mati. Njena hči se je omožila v 13. letu in zdaj je rodila sinka.

Tolstoj o smrti. Grof Lev Tolstoj, kateri je 24. p. m. že malo vstal, je pravil nekemu svojemu prijatelju, kake občutke je imel, ko je bila njegova bolezen v najhujšem štadiju. „Takrat nisem izpoznal natanko ljudi, ki so bili okrog mene; zdelo se mi je, da se vozim nepopisno naglo z visoke gore po mehkem tiru navzdol, ki me vodi, polnega rožnatih nad, v blaženo deželo. Sedaj, ko se mi zdravje zopet obrača na bolje, čutim žal zopet, da bom moral potovati še daljši ali krajši čas po negladkih potih in in močvirjih tega sveta. Kaka škoda za minute prebite nevarnosti, ko sem bil že na meji mej tem in onim svetom! Ako se mi posreči, hočem napisati knjigo, v kateri bom to povedal. Umel bom ljudi prepričati, da smrt nikakor ni strašna, ter da mora biti po tem življenju še drugo nenavadno.“

Gospodarske stvari.

Zoritev žita.

Ne oziraje se na prisiljeno dozoritev, katero povzroča nedostajanje dežja, razlikujemo na semenu, posebno na pšeničnem, v zoritvi štiri dobe:

1. Mlečna zoritev. V tem času je seme napolnjeno z mleku podobno tekočino, vse steblo pa je še zelenkasto.

2. Rumena zoritev. Mlečnata vsebina semena postaja trda in nitkasta; seme se z nohtom lahko prekolje, steblo postaja rumenkasto. Med to in naslednjo, polno zoritvijo poteče pri hladnem vremenu 8—12 dni, drugače v 4 dneh.

3. Polna zoritev. V tem času je seme že toliko trdo, da se z nohtom ne da več preklati, pač pa je še upogljivo. Steblo je docela rumeno.

4. Zrelost. V tem času je seme popolnoma trdo ter se zrno lahko izlušči. Steblo je krhko.

Prisiljeno dozoritev povzročajo gobe, mrčes in največkrat dolgotrajna suša. Kakor so dognale razne preiskave, obstoji ta dozoritev v tem, da preneha rast zrna z začetkom rumene zoritve. Takisto se je tudi dognalo, da nima nikake hasni, ako se od dobe pušča dalje rasti, kajti zrnje ne pride do polne zoritve ali celo zrelosti, nasprotno se dela še škoda s tem da zrnje v vetrovnem času jako rado izpada; ravno tako tudi pri žetvi, vezanju nakladanju in razkladanju. Pri tem se vsaj toliko zrnja pogubi, kolikor je bilo vsejanega. Vihar izlušči veliko množino zrnja in ravno najboljšega. Poleg raznih izgub na zrnju je pa čakanje na zrelost prisiljene zoritve tudi slami na kvar, ker postane neokusna in neprebavna, toraj za živinsko pičo neporabna; istotako pa je tudi neporabna zaradi prevelike krhkosti za tehtične svrhe. Čim dalje se čaka z žetvijo, toliko več plevelnih semen zraste ter izpada.

Žito pa, katero se zgodaj, t. j. v začetku rumene zoritve požanje, se ne sme speljati, marveč se mora pustiti, da v kopicah dozori. Svoj čas se je mislilo, da se zgodi z žitom s tem, da v kopicah dozori, bogsigavedi kakšna posebna sprememba — no v istini pa se samo nekoliko vode v zrnju osuši. A. L.

Krmljenje s slamo.

1. Slame ne smemo nikdar imeti za glavno krmo, ker ima v primeri s svojim obsegom premalo redilnih snovij v sebi, zraven pa je še zategla in težko prebavna.

2. Ako se pa poklada slama v pravi množini in kot postranska hrana, koristi najprej s tem, da sili živali drugo, z njo vred podano boljše krmo počasneje žvečiti, bolj z zobmi razdrobiti in zadostno osliniti. Poleg tega dražijo rudninske snovi, zlasti kremikova kislina, ki se nahaja v slami, prebavila, da se krepkeje gibljejo, in pospešuje s tem prebavljanje. Dalje služi slama za to, da daje krmi potrební obseg, ktereга mora imeti, ako naj jo prežvekovalci v želodčnih oddelkih prav in natančno prebavijo. Naposled je slama pripravna zlasti za to, da napravi pravo in primerno razmerje med redilnimi snovmi v krmi in da prepreči slabe učinke mehke ali vodene krme.

3. Popolnoma drugače deluje slama, če se polaga v pravem razmerju z redilno krmo (po obsegu k večjemu polovica vse krme) in drugače, če je glavna ali celo edina hrana. V prvem slučaju pomnoži vrednost drugih redilnih sredstev, in živali se lahko okoristijo s tečnimi in dražečimi deli, ki se nahajajo v njej. V drugem slučaju se zmanjša pri živalih slast do jedi in prebavila ne morejo dosti prebaviti sicer že obsežne slamnate krme.

4. Če se v nekterih spisih bere: „Slama zado- stuje mirujočim živalim“ je to pomota. Če se le nekaj tednov živali neprestano hranijo s slamo, shujšajo, zgube vsako veselje in notranja prebavila se poškodujejo. Ako se živali še dalje neprenehoma krmijo s slamo, oslabé popolnoma in nazadnje lahko poginejo vsled pomankanja redilnih sokov. Na vsak način je škodljivo, če polagamo samo ali pa mnogo slame.

5. Kdor je prisiljen krmiti mnogo slame, požanje naj vsaj žito tem preje in naj ne čaka, da postane slama zrela in popolnoma suha. Ko prično bilke rumeneti, slama nima le še precej redilnih snovij v sebi, ampak je tudi zrnje najtežje in najizdatnejše. Pripomniti je tudi še, da ima vsaka slama v prvih štirih mesecih po žetvi večjo redilno vrednost kakor pa pozneje.

6. Slama jarine ima povprečno tretjino več redilne vrednosti kakor slama ozimine.

S čim je mazati sadno drevje, da se odstrani mah? Da odstranite, mah raz sadno drevje, namažite je jeseni z apnenim beležem, kteremu dodajte nekoliko krvi, da bode belež bolj držal. Spomladi drevje ostrgajte. Če bodete tako ravnali vsako leto, imelo bo drevje lepo gladko lubad ter vam bogato poplača trud s čvrsto rastjo in z rodovitnostjo.

So krave, ki žro cunje in isto tako delajo njeni mladiči, tako da ni varna pred njimi nobena obleka. Kaj je temu vzrok, ali se da odpraviti in kako? Odgovor: Da živina žre cunje, gloda les, grize dlako, živino itd ni razvada, temveč neki nagon, ki je posledica bolezni v prebavilih. To bolezen dobi goved, ki je krmljena s slabo prazno krmo, zlasti s kislim senom ali sploh s senom, ki je rastlo na vlažnih

le. Glavni vzrok je pomanjkanje apna v krmi. Če se ta nedostatek odstrani, pa goved sama od sebe izgubi poželenje po takih rečeh. Pokladajte toraj boljše in tečnejše krmo, ob enem pa klajno apno. Mokre travnike osušite, ter jih gnojite z Tomasovo gnojilno, s kajnitom in z apnom, in pridelovali bode te krmo, ob kateri živina ne bo dobila nikdar te bolezni. Za zdravilo pa precej pričnite redno rabiti klajno, t. j. pričiščeno fosforovokislo apno.

Imamo kokoš, ki nese vedno mehka jajca. Kaj je temu vzrok in kako od pomoči? Odgovor: Da kokoš nese mehka jajca, je vzrok pomanjkanje apna. Prostor, kjer kokoši hodijo, mora biti posut z apnenim peskom, da ga kokoši po potrebi jedo. Kakšna posebno pridna kokoš pa vzlic temu ne more v sebi sprosti tvoriti toliko apna, iz kterega so jajčne lupine, kolikor ga potrebuje, zato léže mehka jajca. Takim kokošim, kakor sploh vsem, je kaj koristno mešati med pičo klajnega apna.

Imam mnogo prekuhanega brinovega zrnja. Ali ga morem porabiti za gnoj, če ga pomešam med mešanec ali pa med hlevski gnoj? Odgovor: Prekuhanega brinove jagode morate na ta način prav dobro porabiti za gnoj, vendar Vam bolj svetujemo podelati jih v mešanec, ker se v dobro obdelanem mešancu bolj razkrojijo in za gnojenje pripravijo. Zlasti priporočamo, mešanec večkrat polivati z gnojnico.

Kako se prasičem odpravijo uši? Odgovor: Uši prasičem odpravite na najpripottejši način, če jih mažete na ušivih mestih z močno tobakovo vodo. Ta voda zanesljivo umori vse uši, ne pa gnid, zato je mazanje čez 4—5 dni ponoviti, da se pomoré še one uši, ki se pozneje izležejo.

Ali smem on najemnika lova tirjati povračilo za škodo, ktero dela lisica? Ravno kar mi je zopet podnevi izpred hiše pobrala 10 komadov perutnine. Odgovor: Zakon pozna dve vrsti divjačine; ena vrsta so one živali, ktere se smejo streljati le ob določenem času, druga vrsta so pa one škodljive živali, ki se vsak čas smejo pobijati. Najemnik lova je dolžan povrniti le ono škodo, ktero naredé živali, ki vživajo varstvo, nikakor pa ne ono, ktero naredé živali brez varstva, n. pr. lisica, jazbec i. t. d. Lisico smete na svojem dômu zasledovati kakor hočete, le če jo vjamete ali ubijete, jo morate izročiti najemniku lova.

Ali ima že rabljeno čreslo kaj redilnih snovij v sebi, ali je porabno za na vrt ali za mešanec? Odgovor: Rabljeno čreslo je brez gnojilne vrednosti, vendar tvori v zemlji nekoliko sprstenine in zboljšuje zemljo v fisikalnem oziru, ker je rahlja in jo dela sposobnejšo, da pridržuje vlago. Čreslo prav dobro služi za nasteljo in za mešanec, zlasti se dela z njim tam jako izboren mešanec, kjer je na razpolaganje straniščnik.

Trut pri prasičih. Pri oslavljenih živalih, ki so skotile, in pri težavnih porodih, če se je svinja zelo napenjala, se večkrat pripeti, da se maternica preobrne in se pokaže s svojo notranjo stranjo zunaj života; ona takorekoč vun uide. To imenujemo trut.

Trut je pri svinji jako neprijeten, ker se žival

vdevanju izstoplega dela maternice z vso silo brani, vrhu tega si pa tudi lahko poškodeje maternico, ker nemirno semtertje dirja, vsled česar se ta vneme in svinja lahko pogine. Trut je toraj treba kar najhitreje popraviti.

Najbolje se to naredi, če na obe zadnji nogi privežemo vrv, ter svinjo v zadnjem delu dvignemo. Na ta način se dá trut navadno prav hitro popraviti. Predno se pa to zvrši, je treba preobrnjeno maternico prav dobro izprati z mlačno galunovo vodo, ki se dobi, če se 3 litrom vode primeša 30 gramov galuna. Ko je delo dovršeno, je v nožnico vlti še kaka 2 litra mlačne galunove vode. To je najpripottejši način zdraviti trut pri svinjah.

Loterijske številke.

Trst, dne 27. júlja: 8, 68, 81, 47, 43.
Gradec, dne 3. avgusta: 24, 69, 34, 33, 22.

Štev. 32205.

Razglas.

V svrhu pokončavanja prave trsne rose (*Oidium Tuckeri*) oddaja deželno poskuševališče v Gradci, (Heinrichstrasse šte. 39) kakor tudi deželno poskuševališče v Mariboru žvepleni prah v vrečah po 50 kilogramov za ceno 8 kron (16 kron 100 kilogramov). Manj kot 50 kilogramov se ne odda.

Naročevalci z natančnim naslovom (zadnja pošta, zadnja železnična postaja), naj se tedaj obrnejo na eno obeh gori navedenih poskuševališč. Z naročitvijo je poslati ob enem tudi denarno svoto.

Žvepleni prah je najfinejše vrste (90 do 95° finosti), in se isti od strani zvedencev kmetijske družbe pred odpošiljatvijo na čistosti in finosti preišče,

Vsaki pošiljatvi pridejalo se bode kratkoobsežno navodilo o rabi.

Gradec, dne 5. avgusta 1901.

Od štajerskega deželnega odbora.

280 Edmund grof Atems m. p.

Dva učenca * * * * * se sprejmeta takoj

v trgovino z manufakturnim blagom pri firmi: 281
Rajm. Sadnik & Comp. v Ptui.

Priden fant
z dobrimi spričevali, zmožen nemščine in ki razume vrtna in ročna dela, se takoj sprejme v službo pri rudarskem nadzorniku Gutmann u v Celji. 282

mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopu, Ringstrasse šte. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5½% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daja menična posojila proti 5½% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih ali 6 velikih steklenic K 4 — poštine prosto.

A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane
2 lončka K 3.50 poštine prosto razpošilja proti plačilu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradi
pri Rogatec-Statina.

Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady Fleischmarkt 1

Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.

Zagreb: lekarna S. Mittelbach.

Na drobno dobiva se poovsod. 137

Prodaja in prevzetje

vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nanosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju

trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptjuju** v gledališkem poslopu. 182

Brata Uray

poprej M. Thurmann

usojata se, cenjeno občinstvo opozarjati na

posebno znamenito zalogo strojev:
mlatilnic, vitel (kupje)

za rezanico, kakor tudi

traverse, železnične šine,

stavbinske okove (Baubeschläge), pocinjeni železni pleh, strešna lepenka (Dachpappe), judendorfski roman- in portland-cement, cinasti pleh, motike in lopate najboljše vrste i. t. d. Vse to po izredno nizkih cenah.

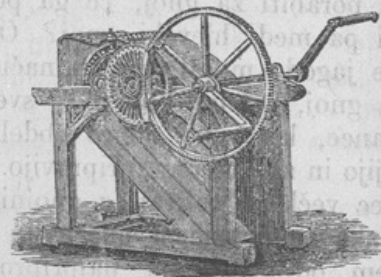
Za izvrstno kvaliteto najinih kos prevzameva

vsako garancijo

in v slučaju, da bi imela katera kako napako, jo

brez zadržka zamenjeva.

231

• Kot najlepša birmska darila priporoča •

Molitvenike

veliko izbiro v najlepši vezi po najnižjih cenah

W. BLANKE v Ptjuju

Glavni trg
nasproti mestne župne cerkve.

Ungertorgasse
nasproti veliki vojašnici.

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,

priporoča svojo največo zalogo molitvenih in šolskih knjig in ljudskih (narodnih) spisov. 20/1.

Hiša šte. 16 v Zaverču

s sadnim vrtom in vrtom za zelenjavo, se da v najem eventual pod ugodnimi razmerami proda; ona stoji ob cesti Ptuj-Varaždin, je tedaj za kakega penzjonista, trgovca ali obrtnika jako prikladna. Vprašanja naj se pošljejo: 264

Franz Freiensfeld, Celovec, Freidenbergerstrasse Nr. 12

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,

prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo **1 krono 20 vin. ali 60 kr.**

izvodov stane na leto 6 krome 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

Zaradi družinskih razmer

se eno, v najlepši legi ležeče dobro vzdrževano **vinogradniško posestvo**, obstoječe iz circa 7 oralov trsja, od kate-rega je že čez 1 oral zasajenega z novimi, dohodke nosečimi, ameri- kanskimi trtami; čez 1 oral sadnega vrta s krmo in pašo, čez 10 oralov gozda, 2 viničarij, 1 male hiše (Herrenhaus) z dvema sobama, kuhinje, kleti, prese, živinskega in prasičjega hleva, kalnice za steljo in strelne postaje, 3 komade živine; vse v najboljšem stanju je v Gorci (Gorzaberg) fare sv. Trojica v Halozah ležeče, s pohištvom skupaj ali na drobno, po prav nizki ceni takoj proda.

Vprašati je pri lastniku

J. Pobeschin-u

v Mariboru, Tegethoffstrasse 35. 253

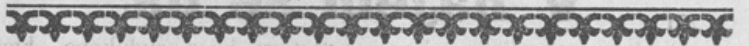

Al. Kranegger,
kamnoseški in stavbeni mojster
v Mariboru, graška cesta
pri kolodvoru
priporoča svojo veliko zalogo
nagrobnik spomenikov
iz vsakovrstnega marmora.
Izdelovanje nagrobnik kamnov in predelovanje starih kamnov in napisov.
Zaloga in izdelovanje **mlinskih kamnov** in kamnov in kamnov za žrnle. 213

Fritz Rasch trgovina s knjigami in papirjem
v Celji

priporoča svojo veliko zalogo šolskih knjig in pisalnih potrebščin, kakor tudi molitvenih knjig, koledarov in zabavnih spisov v največji izbiri in po najnižjih cenah. 259

Knjigarja v Ptuj in Mariboru.
Vil. Blanke-jevi
Velja samo 50 h, po pošti 60 h ter se dobi v
KOSI: Vinogradniki!
jako važna knjiga za vsakega vinogradnika
Ravnokar izišla

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.
TRAUN & STIGER v Celji. 263

Izboren jabolčni mošt

100 litrov 20 kron, če se ga kupi več, je ceneje. 260

Sadno kletarstvo **Jos. Pallos** v Celji.

H. MORELLY

poprej **Franc Petrowitsch**
slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami) v Ptuj

oznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz Unger- skerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa- (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake terpentini, polituro, brunolin, sikativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abecugpapir za kvadrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni. 177

Trgovina z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.
TRAUN & STIGER v Celji. 263

79

Trgovina z farbami

J. SORKO

Ptuj, Herrengasse 10,
zraven hôtela „Osterberger“.

Prodaja vse vrste suhih farb, kakor oljnate barve v vseh sencah. Dalje **jako dober firnež z močnim leskom in se posuši v šestih ali osmih urah.** Prav dobre in cenene lake za mizarje in sedlarje. Politurlak emajllakfarbe, lak in biks za tla, zlato, srebrno in bakreno bronco z zraven spadajočo tinkturo, za pozlačenje romon, kipov itd. Šelak in kerpejca. Vsakovrstne pinzelnice za malati, žtrihati, linirati in za zidarje. Ščetke za grundirati itd.

— Karbolineum. —

Dalje prav dobre in po ceni krtače za obleko, čevlje, konje, glavo, za tla, glaže in krtače za biksat tla. Prašilnike, gobe za šolske table, vse po čudovito nizkih cenah.

Firnež pri odjemanju najmanje en sod od 100 kil 86 kron franko na vsako železnično postajo.

Prevzamejo se vsakovrstna malarska in slikarska dela in po ceni ter solidno izvršijo. 252

Priden in močen konjski blapec

se sprejme v službo.

V. Leposcha v Ptuj. 269

Velika, sloveča stara trgovina

ki uspeva prav dobro, pri večji slovenski fari na Spodnjem Štajerskem (železnična postaja), **se prod.**

Naslov pove **upravništvo „Štajerca“.** 270

V najem se da

271

novozidana pekarija na lepem prostoru blizu rudokopa, kjer daleč na okrog ni nobene pekarije ali konkurence. Ponudbe je poslati pod šifro: „S. M.“ pošta **Konjice** (Gonobitz).

Sprejme se učenec

272

za mešano trgovino pri **Antonu Jaklin-u** v Vitanji. (Weitenstein). Isti imeti mora dobro šolsko izobrazbo in je iz dobre hiše.

Kopitni in vozni kovaški mojster sprejme ročno pri **J. Leskovarju** kovaškem mojstru v Oplotnici. 273

Otvoritev trgovine.

Podpisani dovolim si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem v hiši **štef. I na glavnem trgu** odprl

urarsko obrt

Obilne izkušnje, ker sem deloval v najslovičnejših delavnicah, me vsposobljajo, vse v to stroko spadajoča dela najsolidneje in pod jamstvom izvršiti.

Priporočam tudi mojo dobro sortirano **zalogo vsakovrstih ur.**

Priporočam se za mnogobrojen obisk.

Spøštovanjem

Karl Penteker

275

urarski mojster v Ptuj

LAMPIJONI

v največji izberi in po najnižjih cenah priporoča

W. BLANKE v PTUJU.

Išče se močen fant

za vožnjo pive.

J. Strashil v Ptuj. 277

Razglas.

Veliki letni in živinski sejem na Bregu pri Ptujju bode se vršil dne **26. avgusta 1901.** 278

Trgovski pomočnik (Commis)

in **dva učenca**, nemškega in slovenskega jezika zmožni, iz solidne družine, se sprejmejo takoj v trgovino z mešanim blagom **Jos. Winkler-ja** v Slov. Gradcu. 279

Kovačija in kolarija (Wagnerei)

s stanovanjem se da v najem. Več pove:

J. Pavaletz

v Št. Juriju v Slov. goricah. 279

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbu-
jajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Pre-
bavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepcuje in
obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala
steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anbalaze
imajo zraven stoječo po-
stavno deponovano var-
stveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Avstro-Ogskem, potem v Ptuj v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a,
v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje
bolezni, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje
prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje
svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se
nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, po-
spešuje izločenje mleka in odstranjuje napake
mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70,
5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5— poslano
iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni
dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino.
5 kg za poskus K 2—, 100 kg. K 22— iz Dunaja.

Vaselinovo mazilo za usnje rumeno, najbolje
sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in
trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V
plehastih skatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/3 kg
K 1-10, 1 kg K 2—, 5 kg K 8—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg
K 1-40, 100 kg 24—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptuj
in Franc Kupnik v Konjicah.

Pozor!

Pozor!

Za samoizdelovanje domačega iesiba rabi se
„jedilna esenca“. 3 1/2 kg. te esence na 100 litrov
vode, da izorsten dopelesig. Kg. 70 kr.

Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih
steklenicah po 25 kr.; ta vsebina s 5 litri vode
pomešana, da 5 litrov izorstnega domačega je-
siha

K. WOLF, drogerija v Mariboru, Herrengasse šte. 17.

Pazi naj se ime firme.

229

Pridno, pošteno in trezno

majersko družino

(Maierleute)

katera se razume tudi z živinorejo, sprejme se s 15
novembrom. Prosilci predstavijo naj se osebno pri
W. Blanke v Ptuj.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d. 30

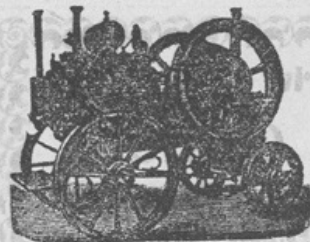
A. d. Hochegerja

glavne zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom,
špiitom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi
se raznesli, so vedno pripravljene za
delo. — Najboljši in najmočnejši stroji,
kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za
kmetijske, industrijske in druge namene.
— Popolne mlatilne priprave. — Mla-
tilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno
uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštne prosto. 106

Styria biciklji (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220,
240, 260, 280 in 300 kron priporočata
brata Slawitsch v Ptuj.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.
Ceniki (Preiskourant) brezplačno. 204

Ceneje kot povsod!

Kdornamerava kupiti nagrobne kamene

naj obišče kamnoseško podjetje

J. F. Peyer-ja v Mariboru (Hilariusstrasse poleg Wielandplatz-a)

tam se nahaja čez 100 izgotovljenih novih nagrobnih kamenov po vsakovrstnih cenah, iz marmora, granita, lignita i. t. d. v zalogi.

Najboljše dobavanje!

Strogo solidna in lepa dela!

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala, za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine, **stroji za sejanje „Agricola“**,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito, grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d. **Preše za vino in sadje**, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje, stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico, na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko, reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vitál in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrldjive in za

prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlukovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

98

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kinežkega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in ocalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimalne klosterneuburske vage za tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prezvame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvršten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznано izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpologo.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razpošilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem posloplju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z brjem od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebrnino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Tisk: W. Blanke v Ptuj.